

ACADEMIA REPUBLICII POPULARE ROMÎNE
FILIALA IAȘI
INSTITUTUL DE ISTORIE ȘI FILOLOGIE
SECȚIA DE ISTORIE VECHĂ ȘI ARHEOLOGIE

ARHEOLOGIA MOLDOVEI

I

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

Acest volum a fost editat sub îngrijirea unui colectiv compus din:
M. PETRESCU-DÎMBOVIȚA (responsabil), ADRIAN C. FLORESCU, N. GOSTAR și AL. ANDRONIC

Desenele din lucrările publicate în prezentul volum au fost executate de D. Pecurariu în biroul de desen al Institutului de arheologie din București și de Maria-Luiza Diaconescu în biroul de desen al Muzeului de istorie a Moldovei. Fotografiile s-au efectuat de Marin Dinu în laboratorul fotografic al Muzeului de istorie a Moldovei și de Gheorghe Dumitru în laboratorul fotografic al Institutului de arheologie din București.

CUVÎNT ÎNAINTE

În condițiile de lucru create de regimul democrat-popular a fost posibilă, pentru prima dată în Moldova, efectuarea unor cercetări arheologice de mare amploare, ale căror rezultate prezintă un deosebit interes atât pentru masele largi populare, cât și pentru oamenii de specialitate din țară și străinătate.

La aceste cercetări organizate de către Academia R.P.R., prin Institutul de istorie și filozofie și apoi prin Institutul de arheologie din București, au participat și colaboratorii științifici ai Muzeului de antichități din Iași, transformat în 1954 în Muzeu de istorie a Moldovei.

Astfel, prin numeroase săpături, sondaje și prospecțiuni arheologice, executate în Moldova, s-a descoperit un bogat material arheologic, din care piesele cele mai reprezentative au fost expuse, conform unei tematici științifice și în condiții muzeistice moderne, în sălile de expoziție ale Muzeului de istorie a Moldovei aflat în Palatul Culturii din Iași. De asemenea, rezultatele acestor cercetări au fost valorificate parțial prin studii și rapoarte preliminare de săpături apărute în publicațiile de specialitate ale Academiei R.P.R.

În ultimii ani, prin întărirea bazei materiale și prin creșterea numerică a cadrelor de specialitate de la muzeul nostru, a fost posibilă desfășurarea unei activități științifice mai intense în domeniul arheologiei comunei primitive, sclavagiste și feudale, inclusiv perioada prefeudală, elaborându-se o serie de lucrări care interesează îndeosebi istoria veche și medie a Moldovei.

Pentru a se putea valorifica cât mai multe din rezultatele obținute, forurile de conducere ale Academiei R.P.R. au aprobat, cu începere din anul 1960, editarea unui volum de studii și materiale al Muzeului de istorie a Moldovei. Generalizând rezultatele cercetărilor noastre pe baza interpretării științifice în lumina materialismului dialectic și istoric, colectivul de redacție și-a propus să înscrie în sumarul acestui volum, în primul rând, studii, articole și note de arheologie, epigrafie și

numismatică privind istoria veche și medie a Moldovei. De asemenea, vor fi incluse și lucrări tratând diferite probleme de istorie veche și de arheologie a țării noastre, ca și a țărilor vecine, care, prin conținutul lor, interesează îndeosebi istoria veche și medie a Moldovei.

Astfel, prin cuprinsul său, volumul de față reprezintă o publicație specială de istorie veche și arheologie, care completează seria de istorie a revistei Studii și cercetări științifice, editată de către Secția de istorie a Institutului de istorie și filologie de pe lângă Filiala din Iași a Academiei R.P.R.

SUMAR

NICOLAE ZAHARIA, Descoperiri paleolitice in Moldova efectuate intre anii 1952 și 1957..	11	
MARIN DINU, Contribuții la problema culturii amforelor sferice pe teritoriul Moldovei..	43	2
ALEXANDRU VULPE, Descoperiri arheologice pe cursul mijlociu al Siretului (sondajele de la Mindrișca și Răcăciuni, reg. Bacău).....	65	2
MIRCEA PETRESCU-DÎMBOVIȚA, Date noi cu privire la depozitul de bronzuri de la Tăuteu (r. Marghita, reg. Crișana)	81	2
MARILENA FLORESCU, Depozitul de obiecte de bronz de la Ulmi-Liteni (r. Hîrlău, reg. Iași).....	115	2
MARIA CRISTESCU, Contribuție la studiul antropologic al unor schelete de la sfîrșitul epocii bronzului (cultura Noua) și începutul epocii fierului din Moldova	129	2
NICOLAE GOSTAR, Inscripțiile de pe lucernele din Dacia romană	149	
EMILIA ZAHARIA și NICOLAE ZAHARIA, Un mormint din epoca migrațiilor la Erbiceni (r. Iași, reg. Iași)	211	
OLGA NECRASOV și MARIA CRISTESCU, Caracterizarea antropologică a unui schelet de la Erbiceni de la sfîrșitul sec. IV e.n.....	219	
JAROSLAV KUDRNÁČ (Praga), Cîteva date noi despre agricultura la slavi	225	
DAN GH. TEODOR, Tezaurul feudal timpuriu de obiecte de podoabă descoperit la Voinești—Iași.....	245	
ALEXANDRU ANDRONIC, Contribuții arheologice la istoricul orașului Iași in perioadă feudală	271	
EUGENIA NEAMȚU, Obiectele de podoabă din tezaurul medieval de la Cotul Morii, Popricani (Iași)	283	
ION IONIȚĂ, Recunoașteri arheologice in regiunea satelor Pogorăști și Răuseni (r. Botoșani, reg. Suceava).....	295	
Lista prescurtărilor publicațiilor citate mai des în prezentul volum	307	

SOMMAIRE

NICOLAE ZAHARIA, Découvertes paléolithiques en Moldavie de 1952 à 1957.....	11
MARIN DINU, Contribution à l'étude de la civilisation des amphores sphériques sur le territoire de la Moldavie	43
ALEXANDRU VULPE, Découvertes archéologiques sur le cours moyen du Siret (sondages de Mîndrișca et de Răcăciuni, rég. de Bacău)	65
MIRCEA PETRESCU-DÎMBOVIȚA, Nouvelles données sur le dépôt d'objets en bronze de Tăuteu (distr. de Marghita, rég. de Crișana)	81
MARILENA FLORESCU, Le dépôt d'objets en bronze d'Ulmi-Liteni (distr. de Hirleu, rég. de Jassy)	115
MARIA CRISTESCU, Contribution à l'étude anthropologique d'un groupe de squelettes de la fin de l'âge du bronze (civilisation de Noua) et du début de l'âge du fer en Moldavie	129
NICOLAE GOSTAR, Les inscriptions des lampes de la Dacie romaine	149
EMILIA ZAHARIA et NICOLAE ZAHARIA, Une tombe de l'époque des migrations à Erbiceni (distr. de Jassy, rég. de Jassy)	211
OLGA NECRASOV et MARIA CRISTESCU, Étude anthropologique du squelette de la fin du IV ^e s. (n.è.) découvert à Erbiceni	219
JAROSLAV KUDRNÁČ (Prague), Quelques données nouvelles sur l'agriculture chez les Slaves	225
DAN GH. TEODOR, Le trésor d'objets de parure de l'époque féodale primitive découvert à Voinești—Jassy	245
ALEXANDRU ANDRONIC, Contribution archéologique à l'histoire de la ville de Jassy au cours de l'époque féodale	271
EUGENIA NEAMȚU, Les objets de parure du trésor féodal de Cotul Morii, Popricani (rég. de Jassy)	283
ION IONIȚĂ, Reconnaissances archéologiques dans la zone des villages de Pogorăști et de Răusenii (distr. de Botoșani, rég. de Suceava)	295
La liste des abréviations employées le plus souvent dans le présent tome	307

СОДЕРЖАНИЕ

НИКОЛАЕ ЗАХАРИЯ, Палеолитические находки в Молдове в 1952—1957 гг...	11
МАРИН ДИНУ, К вопросу о культуре шаровидных амфор на территории Молдовы	43
АЛЕКСАНДРУ ВУЛПЕ, Археологические находки на среднем течении р. Серета (шурфовки в Мындришке и Рэнэчуши, обл. Бакау).....	65
МИРЧА ПЕТРЕСКУ-ДЫМБОВИЦА, Новые сведения о кладе бронзовых изделий из Тэутеу (р-н Маргита, обл. Кришана).....	81
МАРИЛЕНА ФЛОРЕСКУ, Клад бронзовых изделий в Улми-Литени (р-н Хырлау, Ясская обл.)	115
МАРИЯ КРИСТЕСКУ, К антропологическому изучению костяков конца бронзового века (культуры Ноуа) и начала железного века в Молдавии	129
НИКОЛАЕ ГОСТАР, Надписи на светильниках эпохи римской Дакки.....	149
ЭМИЛИЯ ЗАХАРИЯ и НИКОЛАЕ ЗАХАРИЯ, Погребение эпохи переселения народов в Эрбичени (р-н Яссы, Ясская обл.)	211
ОЛЬГА НЕКРАСОВ и МАРИЯ КРИСТЕСКУ, Антропологическое исследование скелета из Эрбичени (IV в. н.э.).....	219
ЯРОСЛАВ КУДРНАК (Прага), Новые сведения о земледелии у славян.....	225
ДАН Г. ТЕОДОР, Клад украшений раннефеодальной эпохи, найденный в Войнешти (Яссы)	245
АЛЕКСАНДРУ АНДРОНИК, Вклад археологов в изучение истории города Яссы в феодальный период	271
БУДЖЕНИЯ НЯМЦУ, Украшения из феодального клада в Котул Морий, Поприкаи (Яссы)	283
ИОН ИОНИЦЭ, Археологические разведки в районе сел Погорэшти и Раусени (р-н Ботошани, обл. Сучава)	295
Список сокращений	307